

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2023

8. SOCIALPSYKIATRI

För fjortonde året i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Socialpsykiatrin	3
Sammanfattning	3
Om statistiken	3
Insatser, biståndets omfattning och utformning	4
Sysselsättning	5
Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § SoL	6
Boendestöd	7
Boendeformer	8
Brukardelaktighet	11
Indikator socialpsykiatri	11
Målgrupp och insamlingsmetod	11
Resultat indikator	11
Brukarundersökningar	12
Diskriminering	13
Delaktighet	13
Bemötande	13

Socialpsykiatri

Sammanfattning

- Antalet personer aktuella för insatser inom socialpsykiatri har ökat sedan föregående år.
- I genomsnitt deltog personer med biståndsbedömd sysselsättning i sin sysselsättningsverksamhet 11,8 timmar per månad under 2023. Detta är en minskning mot föregående år då motsvarande genomsnittliga deltagande var 15,1 timmar per månad.
- Boendestöd är den vanligaste insatsen inom socialpsykiatri. Under 2023 var det 2 956 personer som hade boendestöd, vilket motsvarar 69 procent av målgruppen. Antal personer med boendestöd har ökat något från föregående år.
- Antal beslut om HVB och bostad med särskild service SoL har minskat, medan beslut om stödboende har ökat.
- I stadens brukarundersökningar inom socialpsykiatri 2023 uppgav de svarande att de var mest nöjda med möjligheterna att påverka sitt stöd inom insatserna boendestöd, sysselsättning och stödboende.

Om statistiken

Statistiken som avser insatserna sysselsättning, boendestöd samt de olika boendeformerna har inhämtats från stadens verksamhetssystem Sociala system.

Statistiken som avser verksamheten för personligt ombud är inhämtad från stadsdelsnämndernas årsrapportering till Länsstyrelsen för 2023. Statistiken som avser särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § Socialtjänstlagen (SoL) är inhämtad från arbetsmarknadsförvaltningen. Statistiken som redovisar indikatorn *andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten* är inhämtad från enkäter inskickade till socialförvaltningen av stadsdelsnämndernas socialpsykiatriska enheter. Statistiken som avser förmedling av socialpsykiatriska stödboenden och bostad med särskild service enligt SoL är inhämtad från förmedlingsgruppen på socialförvaltningen.

Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda.

Insatser, biståndets omfattning och utformning

Målgruppen för socialpsykiatri inom Stockholms stad består av personer som är i åldern 20 till 64 år och har en psykisk funktionsnedsättning. När personen fyller 65 år övergår ansvaret för handläggning av insatser till äldreomsorgen. Därför är redovisningen i kapitlet avgränsad till personer som är i åldern 20 till och med 64 år.

Tabell 8:1 Antal och andel personer mellan 20 till 64 år per nämnd som är aktuella inom socialpsykiatri, samt uppdelat på kvinnor och män, 2023**.

Nämnd	Totalt			
	Antal	Andel (%)	Andel (%) Kvinnor	Andel (%) Män
Järva	525	12,2	53,5	46,5
Hässelby-Vällingby	471	11,0	54,6	45,4
Bromma	297	6,9	59,3	40,7
Kungsholmen	184	4,3	52,2	47,8
Norra Innerstaden	366	8,5	56,8	43,2
Södermalm	358	8,3	48,6	51,4
Enskede-Årsta-Vantör	607	14,1	56,0	44,0
Skarpnäck	272	6,3	56,6	43,4
Farsta	362	8,4	56,6	43,4
Hägersten-Älvsjö	526	12,2	59,5	40,5
Skärholmen	255	5,9	55,3	44,7
Enheten för hemlösa*	133	3,1	21,1	78,9
Totalt i staden	4 296	100,0	54,4	45,6

Källa: Sociala system.

* De personer som har kontakt med Enheten för hemlösa är medräknade i den totala andelen personer.

**En person kan finnas med i fler än en stadsdel, men totalen visar antal unika personer.

Tabell 8:1 visar antal personer, uppdelat på kvinnor, män och stadsdelsnämnd som under 2023 hade en insats via socialpsykiatri, vilket totalt avsåg 4 296 personer. Det är en ökning med cirka 100 personer sedan föregående år, då motsvarande antal var 4 193 personer.

Tabell 8:2 Antal personer mellan 20 till 64 år med insats inom socialpsykiatri, uppdelat på åldersgrupp och kön, 2023.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	109	84	193
25–34 år	436	344	780
35–44 år	503	437	940
45–54 år	574	461	1 035
55–64 år	713	635	1 348
Totalt i staden	2 335	1 961	4 296

Källa: Sociala system.

4 296

personer mellan 20 till 64 år hade en insats via socialpsykiatri under 2023.

Av de personer som var aktuella inom socialpsykiatri 2023 var cirka 54 procent kvinnor och 46 procent män. Könsfördelningen är densamma som föregående år. Trenden de senaste åren har varit att fler kvinnor än män erhåller socialpsykiatriska insatser.

De personer som hade socialpsykiatriska insatser under 2023 befann sig främst i den övre delen av åldersspannet för målgruppen. Andelen personer mellan 20 och 24 år var cirka fem procent. Andelen mellan 25 och 44 år var 40 procent. Av personerna som hade en insats inom socialpsykiatri 2023 var 56 procent mellan 45 och 64 år gamla.

Sysselsättning

Sysselsättning som insats kan ha flera olika syften för enskilda individer. Det övergripande syftet är att på ett eller annat sätt främja den enskilde i dennes individuella återhämtningsprocess. Sysselsättning kan beviljas i syfte att bryta isolering, tillgodose den enskildes behov av social samvaro och meningsfull vardag samt främja den enskildes delaktighet i samhället. Sysselsättning kan också ha ett tydligt arbetsförberedande syfte för personer som har en målsättning att närma sig och på sikt etablera sig på arbetsmarknaden.

Tabell 8:3 Antal personer mellan 20 till 64 år med biståndsbedömd sysselsättning inom valfrietssystemet (LOV), uppdelat på kön och åldersgrupp, 2023.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20-24 år	14	13	27
25-34 år	63	76	139
35-44 år	104	123	227
45-54 år	146	112	258
55-64 år	191	137	328
Totalt i staden	518	461	979

Källa: Sociala system.

Totalt hade 979 personer biståndsbedömd sysselsättning inom socialpsykiatrins valfrietssystem under 2023, vilket motsvarar nästan 23 procent av målgruppen. Det är en mindre ökning av antal personer sedan föregående år. Av dessa 979 personer var 53 procent kvinnor och 47 procent män. Majoriteten av personer med biståndsbedömd sysselsättning under 2023 var mellan 55 och 64 år.

Majoriteten av deltagarna på sysselsättning är 55 till 64 år, vilket kan bero på att denna åldersgrupp i större utsträckning har varaktig sjukersättning och är beviljad sysselsättning för att ges möjlighet att ingå i ett socialt sammanhang. Det finns anledning att tro att den yngre målgruppen i högre omfattning hellre har arbetsmarknadsinsatser via exempelvis Arbetsförmedlingen än beviljad sysselsättning inom socialpsykiatri och att man i bedömningen väger in om behovet kan tillgodoses på annat sätt och om andra möjligheter till sysselsättning är uttömda. Ett exempel är att personer som har försörjningsstöd i första hand hänvisas till stadens Jobbtorg, vilka är en del av stadens arbetsmarknadsverksamhet.

Tabell 8:4 Genomsnittligt antal beviljade sysselsättningstimmar per månad samt fördelning över tidsintervall per nämnd för personer 20 till 64 år med biståndsbedömd sysselsättning inom valfrietssystemet (LOV), 2023**.

Nämnd	Totalt Syssel- sättning h/m (Mv)	Andel (%)		
		Tidsintervall 1-12 h/v	Tidsintervall 10-24 h/v	Tidsintervall 22-40 h/v
Järva	14,5	81,7	*	*
Hässelby-Vällingby	12,7	91,9	8,1	0,0
Bromma	8,9	96,1	3,9	0,0
Kungsholmen	8,9	95,9	*	*
Norra Innerstaden	10,7	95,8	4,2	0,0
Södermalm	13,5	92,8	7,2	0,0
Enskede-Årsta-Vantör	13,1	93,5	6,5	0,0
Skarpnäck	10,6	83,3	16,7	0,0
Farsta	16,1	90,1	*	*
Hägersten-Älvsjö	10,6	92,0	8,0	0,0
Skärholmen	12,2	89,5	*	*
Enheten för hemlösa	11,3	91,7	*	*
Totalt i staden	11,8	91,5	8,1	0,4

Källa: Sociala system.

* Antal under 4 redovisas ej.

** Genomsnittligt antal sysselsättningstimmar per månad är närvarorapporterat av utföraren.

En och samma person kan ha sysselsättning i mer än en stadsdelsnämnd under året.

I tabell 8:4 ingår enbart beslut där utföraren är ansluten till stadens valfrietssystem. Valfrietssystemet innebär att brukaren själv väljer någon av de utförare som finns inom valfrietssystemet, upphandlade i privat regi eller i stadens egen regi. Ytterligare sysselsättningsbeslut finns där beställaren har tecknat individuella avtal med utföraren.

I genomsnitt deltog personer med biståndsbedömd sysselsättning i sin sysselsättningsverksamhet 11,8 timmar per månad under 2023. Detta är en minskning mot föregående år då motsvarande genomsnittliga deltagande var 15,1 timmar per månad. Män deltog i sysselsättning i något större omfattning per månad än kvinnor, 12,3 timmar/månad respektive 11,5 timmar per månad.

Ett fåtal individer befinner sig i tidsintervallet 22-40 timmar/vecka. Observera att siffran noll är avrundad, vilket kan innebära att det eventuellt finns en liten andel personer som har detta tidsintervall beviljat i stadsdelsnämnderna trots att det i tabellen är redovisat som noll.

Särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier enligt 4 kap. 2 § SoL

Den 1 juli 2023 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa en ny insats inom socialpsykiatrin, *särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier*. Detta beslut medförde att deltagande i arbetsmarknadsförvaltningens IPS-verksamhet¹ Alfa blev förenat med ett biståndsbeslut enligt 4 kap. 2 § SoL.

Deltagandet i Alfa var tidigare inte en biståndsbedömd insats.

Från den 1 juli 2023 har totalt 22 personer blivit beviljade särskilt individanpassad stödinsats för att underlätta arbete eller studier inom socialpsykiatrin. Av dessa var 40 procent män och 60 procent kvinnor. Snittåldern på deltagarna var 38,5 år.

11,8

timmar per månad
avser det genom-
snittliga deltagandet
i sysselsättning inom
socialpsykiatrin.

¹ IPS står för Individual placement and support och är en evidensbaserad metod för att hitta, få och behålla arbete.

Boendestöd

Boendestöd är den vanligaste insatsen inom socialpsykiatri. Antal personer 20 till 64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV), uppdelat på kön och åldersgrupp redovisas i tabell 8:5. Under 2023 var det 2 956 personer som hade boendestöd, vilket motsvarar 69 procent av målgruppen. Antal personer med boendestöd har ökat något från föregående år. Av personerna med boendestöd under 2023 var 60 procent kvinnor och 40 procent män, vilket motsvarar könsfördelningen från föregående år.

Tabell 8:5 Antal personer mellan 20 till 64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV), uppdelat på kön och åldersgrupp, 2023.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	79	50	129
25–34 år	359	218	577
35–44 år	397	271	668
45–54 år	440	294	734
55–64 år	490	358	848
Totalt i staden	1 765	1 191	2 956

Källa: Sociala system.

Boendestöd beviljas i antal timmar per månad och ersättning utgår till utförare per timme. Det finns tre olika tidsintervall som kan beviljas: 1–7 timmar, 8–18 timmar och 19 timmar och uppåt. Andel personer mellan 20–64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV) per månad, fördelat på tidsintervallet redovisas i tabell 8:6.

Tabell 8:6 Andel personer 20 till 64 år med boendestöd inom valfrihetssystemet (LOV) per nämnd, fördelat på tidsintervallet, 2023.

Nämnd	Tidsintervall		
	1–7 timmar (%)	8–18 timmar (%)	>19 timmar (%)
Järva	64,6	33,8	1,5
Hässelby-Vällingby	78,1	*	*
Bromma	55,1	*	*
Kungsholmen	65,9	*	*
Norra Innerstaden	57,7	*	*
Södermalm	75,8	*	*
Enskede-Årsta-Vantör	62,6	36,4	1,1
Skarpnäck	51,2	*	*
Farsta	55,8	*	*
Hägersten-Älvsjö	56,0	*	*
Skärholmen	69,5	*	*
Enheten för hemlösa	*	*	0,0
Totalt i staden	62,8	36,3	0,9

Källa: Sociala system.

*Antal under 4 redovisas ej.

7,2

timmar. I snitt beviljas 7 timmar boendestöd per person och månad.

Majoriteten av de personer som beviljats boendestöd har en omfattning på 1–7 timmar boendestöd per månad. Antal boendestödstimmar inom valfrihetssystemet (LOV) per månad och nämnd i genomsnitt, totalt och uppdelat på kvinnor och män framgår i tabell 8:7.

Tabell 8:7 Antal boendestödstimmar inom valfrihetssystemet (LOV) per månad och nämnd i genomsnitt, totalt och uppdelat på kvinnor och män, 2023.

Nämnd	Boendestöd h/m (mv)		
	Kvinnor	Män	Total
Järva	6,7	6,7	6,7
Hässelby-Vällingby	6,2	6,2	6,2
Bromma	7,8	6,5	7,3
Kungsholmen	6,8	6,7	6,7
Norra Innerstaden	8,1	7,4	7,8
Södermalm	7,1	6,3	6,7
Enskede-Årsta-Vantör	7,4	7,0	7,2
Skarpnäck	8,3	6,7	7,7
Farsta	8,0	7,1	7,7
Hägersten-Älvsjö	7,6	8,1	7,8
Skärholmen	6,6	5,8	6,3
Enheten för hemlösa	8,0	6,5	7,0
Totalt i staden	7,5	6,9	7,2

Källa: Sociala system.

Det genomsnittliga antalet beviljade boendestödstimmar skiljer sig något åt mellan män och kvinnor. Män beviljas i snitt 6,9 timmar boendestöd i månaden medan kvinnor beviljas i snitt 7,5 timmar boendestöd i månaden. Det är också av vikt att poängtera att personer med boendestöd även kan ha andra samtidigt pågående insatser vilket kan påverka bedömningen av omfattning.

Boendeformer

I *socialtjänstlagen 5 kap. 7 §* framgår att socialnämnden ska medverka till att människor som av psykiska skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Dessutom ska kommunen inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter behöver ett sådant boende.

Inom socialpsykiatri i staden finns relativt många personer som är i behov av en boendeinsats till följd av de svårigheter som funktionsnedsättningen medför. Dessa boendeformer har olika karaktär och beskrivs i detta avsnitt.

Genomgående för boendeinsatser är att fler män än kvinnor beviljas insats i form av boende. Kvinnor beviljas istället insatser i hemmet, exempelvis boendestöd och sysselsättning. Antal personer i respektive boendeform redovisas i tabell 8:8.

Tabell 8:8 Antal personer 20–64 år boende i respektive boendeform inom socialpsykiatri, 2021–2023.

Boendeformer	2021	2022	2023
HVB	178	180	146
Stödboende	412	391	403
Bostad med särskild service SoL och LSS	148	175	168
Försöks-/träningslägenheter	414	402	381

Källa: Sociala system.

Hem för vård och boende och hem för viss annan heldygnsvård

Hem för vård och boende (HVB) och hem för viss annan heldygnsvård (HVV) är tillfälliga boendeformer som ofta drivs i privat regi och som staden upphandlar via ramavtal. Syftet är att komplettera de boenden som erbjuds inom valfrihetssystemet då platstillgången är underdimensionerad. Under 2023 bodde 146 personer mellan 20 och 64 år på HVB eller HVV, vilket är en minskning med 34 personer från föregående år. Av de som bodde på HVB och HVV 2023 var 34 procent kvinnor och 66 procent män. Av de boende var 39 procent mellan 55 och 64 år.

Stödboende

Stödboende är en boendeform inom stadens valfrihetssystem (LOV). Det är ett mellanboende för personer som för närvarande inte klarar att bo i egen lägenhet. Stöd ges på dagtid men inte på natten. Det finns även många stödboenden som inte ingår i valfrihetssystemet och som erbjuder stöd av varierande omfattning.

Under 2023 hade 403 personer mellan 20 och 64 år insatsen stödboende. Det är en ökning med 12 personer från föregående år. Av de som bodde på ett stödboende under 2023 bodde 193 personer på ett boende inom valfrihetssystemet och 210 personer på ett boende som inte ingår i valfrihetssystemet. Ökningen har skett på boenden som inte ingår i valfrihetssystemet.

Av de som bodde på stödboende var 30 procent kvinnor och 70 procent män. I tabell 8:9 redovisas antal personer som bodde på stödboende, uppdelat på kön och åldersgrupp. Av de 403 personerna var 32 procent mellan 55 och 64 år. Åldersgruppen 20 till 24 år utgjorde nio procent.

Tabell 8:9 Antal personer mellan 20 till 64 år på stödboende inom socialpsykiatri, uppdelat på kön och åldersgrupp, 2023.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
20–24 år	15	21	36
25–34 år	17	43	60
35–44 år	25	60	85
45–54 år	29	65	94
55–64 år	36	92	128
Totalt i staden	122	281	403

Källa: Sociala system.

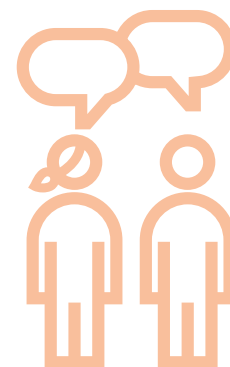
Bostad med särskild service

Bostad med särskild service är en permanent boendeform inom stadens valfrihetssystem där stöd erbjuds dygnet runt. Boendet ansvarar för hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå.

Under 2023 bodde 168 personer mellan 18–64 år i en bostad med särskild service (både enligt SoL och LSS) vilket är en minskning med sju personer. Av dessa var 42 procent kvinnor och 58 procent var män. Den övervägande delen, 52 procent, var i åldern 55 till 64 år.

Eftersom utbudet av bostad med särskild service inom valfrihetssystemet inte motsvarar stadens behov upprättar nämnderna individuella avtal. Under 2023 var det 53 personer som fick sitt beslut om bostad med särskild service verkställt utanför valfrihetssystemet. Det motsvarar 32 procent av placeringarna på bostad med särskild service för personer mellan 20 till 64 år.

Bostad med särskild service är en permanent boendeform, vilket innebär att personer bor kvar även efter 65-årsdagen. Hur många personer det rör sig om framgår inte i denna rapport då ärendehandläggningen övergår till äldreomsorgen när en person fyller 65 år.

Försöks- och träningslägenheter

Försöks- och träningslägenheter är en resurs för personer som behöver stöd från socialtjänsten för att få, klara och behålla ett eget boende. Svårigheterna kan till exempel vara en följd av psykisk funktionsnedsättning. Insatsen kombineras alltid med boendestöd. Under 2023 hade 381 personer insatsen försöks- eller träningslägenhet via socialpsykiatri, vilket är en minskning med 21 personer jämfört med föregående år. Könsfördelningen är relativt jämnt fördelad i förhållande till övriga boendeinsatser, främst jämfört med HVB och stödboende. Andelen kvinnor som bodde i försöks- eller träningslägenhet under 2023 utgjorde 44 procent och andelen män utgjorde 56 procent. Antal personer med insatsen försöks- och träningslägenhet uppdelat på kön redovisas i tabell 8:10. I de övriga boendeinsatserna ökar andelen individer med stigande ålder. När det gäller antalet beviljade försöks- och träningslägenheter är gruppen mellan 25 till 34 år störst i förhållande till andra åldersgrupper.

Tabell 8:10 Antal personer mellan 20 till 64 år med insatsen försöks- eller träningslägenhet inom socialpsykiatri, uppdelat på kön och åldersgrupp, 2023.

Åldersgrupp	Kvinnor	Män	Totalt i staden
20–24 år	14	12	26
25–34 år	53	55	108
35–44 år	34	54	88
45–54 år	22	45	67
55–64 år	43	49	92
Totalt i staden	166	215	381

Källa: Sociala system.

Förmedling av boenden

I slutet av 2023 fanns 18 stödboenden inom valfrihetssystemet. Två stödboenden ligger utanför stadens geografiska område och drivs i privat regi och två stödboenden drivs på entreprenad.

I slutet av året fanns elva valbara boenden med särskild service i Stockholms stad. Av de boenden med särskild service som finns inom valfrihetssystemet drivs samtliga i stadens regi, förutom ett som drivs på entreprenad.

Boenden inom valfrihetssystemet förmedlas centralt genom socialförvaltningen. I slutet av 2023 stod 58 personer i kö till bostad med särskild service. Det är en ökning med 15 personer jämfört med 2022. Under 2023 förmedlades 15 lägenheter i boenden med särskild service. Det är en minskning jämfört med 2022 då 42 lägenheter förmedlades. Detta beror på att ett nytt boende öppnades under 2022. Kön till bostad med särskild service har historiskt sett varit relativt konstant, exempelvis stod 55 personer i kö år 2017.

För stödboende stod 54 personer i kö under slutet av 2023, vilket är sju fler än samma tidpunkt år 2022. Under 2023 förmedlades 56 lägenheter i stödboenden, vilket är en ökning med 14 förmedlingar jämfört med 2022.

Brukardelaktighet

Indikator socialpsykiatri

Under 2021 infördes en ny indikator för socialpsykiatriens verksamhetsområde. En indikator är ett tal som följs över tid och som ska visa om utvecklingen går i rätt riktning och i rätt takt samt ge underlag för åtgärder och beslut.

Indikatorn för socialpsykiatri definieras som andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten.

Målgrupp och insamlingsmetod

Populationen är klienter inom socialpsykiatri som under april och maj 2023 hade ett uppföljningssamtal med sin handläggare. Uppgifterna om dessa samlades in via en pappersenkät som klienten på egen hand fyllde i under uppföljningssamtalet. Undersökningen genomfördes som en totalundersökning. Socialnämnden fick totalt in enkäter från 198 respondenter.

Frageställningen i enkäten var enligt följande: Om du tänker på det senaste året, hur har din situation förändrats av det stöd du har fått från socialtjänsten när det gäller socialpsykiatri? Möjliga svarsalternativ var: *förbättrats mycket, förbättrats något, oförändrat, försämrats något, försämrats mycket, vet ej/har ingen uppfattning*. Indikatorn mäts genom summan av andelarna för ”förbättrats mycket” och ”förbättrats något”.

Resultat indikator

Indikatorn för socialpsykiatri för hela staden är 77. Det är således 77 procent som upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten. När resultatet delas upp efter kön så kan det konstateras väldigt små skillnader. Indikatorn för kvinnor är 77 och för män 75. Resultaten per stadsdelsnämnd redovisas i tabell 8:11. Antalet respondenter är i en del fall litet varför tolkning av dessa resultat bör göras med försiktighet.

Tabell 8:11 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten 2023.

Nämnd	Socialpsykiatri Indikator	Socialpsykiatri Antal svar
Järva	57	23
Hässelby-Vällingby	82	50
Bromma	*	*
Kungsholmen	94	18
Norra Innerstaden	78	51
Södermalm	78	9
Enskede-Årsta-Vantör	79	77
Skarpnäck	100	12
Farsta	66	41
Hägersten-Älvsjö	81	26
Skärholmen	*	*
Enheten för hemlösa	63	16
Totalt i staden	77	327

Källa: Enkätundersökning till brukare inom socialpsykiatri under april och maj månad av indikator ”Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten”, 2023.

*Antal under 4 redovisas ej.

Brukarundersökningar

Stadsledningskontoret har genomfört brukarundersökningar för insatserna boendestöd, stödboende, bostad med särskild service enligt SoL, HVB och sysselsättning varje år sedan 2011.

Under 2023 beslutades att brukarundersökningen för insatsen HVB framöver ska genomföras vartannat år. Det innebär att brukarundersökning för denna insats inte genomfördes under 2023, och därmed redovisas inga resultat avseende HVB.

Frågorna i brukarundersökningen är utformade som påståenden, som exempelvis *Jag blir bemött med respekt av personalen*. Brukarna svarar på enkäten genom att instämma i eller ta avstånd från olika påståenden. För att öka svarsfrekvensen har stadsledningskontoret anlitat oberoende brukarstödare på sysselsättningar, bostad med särskild service enligt SoL och stödboenden. Brukarstödjarna stöttar enskilda i att fylla i enkäten. Andel personer som svarat på den stadsövergripande brukarundersökningen redovisas i tabell 8:12.

Tabell 8:12 Andel svarande brukare på stadsövergripande brukarundersökningen inom socialpsykiatrin, per insats, 2021–2023.

Insats	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Boendestöd	39	33	28
Sysselsättning	49	51	46
Bostad med särskild service	53	50	60
Stödboende	41	38	37

Källa: Brukarundersökningen 2023 inom socialpsykiatrin i Stockholm stad.

I brukarundersökningen får den enskilde frågan om hur nöjd denne är med sin insats. Resultaten för denna fråga redovisas i tabell 8:13. Staden gick år 2021 över till att använda SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) enkät avseende brukarundersökningar för sysselsättning. År 2021 fanns frågan om nöjdhet med i sysselsättning som ett tillägg, men denna togs bort inför 2022 och jämförelser över tid är därför inte möjlig att göra.

Tabell 8:13 Andel personer som är nöjda* med sin insats, 2021–2023.

Insats	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Boendestöd	91	91	89
Bostad med särskild service	83	80	82
Stödboende	85	82	85

Källa: Brukarundersökningen 2023 inom socialpsykiatrin i Stockholm stad.

*Nöjd definieras som de brukare som svarat "Stämmer mycket bra" eller "Stämmer bra" på respektive insats.

Diskriminering

Frågan om diskriminering tillkom i enkäten år 2016. Frågan som ställs är om den enskilde upplever sig diskriminerad av sina boendestödjare, av någon på sin sysselsättning eller i sitt boende. I tabell 8:14 redovisas andel brukare som uppger att de har blivit diskriminerade, uppdelat per insats under åren 2021-2023.

Tabell 8:14 Andel brukare som uppger att de har blivit diskriminerade, per insats, 2021–2023.

Insats	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Boendestöd	3	3	4
Sysselsättning	3	2	4
Bostad med särskild service	14	22	14
Stödboende	7	12	6

Källa: Brukarundersökningen 2023 inom socialpsykiatri i Stockholm stad.

Inom insatserna stödboende, boendestöd och bostad med särskild service är den vanligaste upplevda diskrimineringsgrunden *för att jag har en funktionsnedsättning*.

Det är dock vanligt att man inte uppger på vilka grunder man blivit diskriminerad och använt svarsalternativet *vill ej svara*.

Delaktighet

Ett flertal påstående i enkäten tar sikte på om den enskilde känner sig delaktig. Detta redovisas uppdelat på kön och under perioden 2021-2023 i tabell 8:15.

De insatser där de svarande är mest nöjda med möjligheterna att påverka sitt stöd är inom insatserna boendestöd, sysselsättning och stödboende.

Tabell 8:15 Andel brukare som uppger att de är nöjda med möjligheterna att påverka sitt stöd, uppdelat på kvinnor och män, 2020–2022.

Insats	2021			2022			2023		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)
Boendestöd	86	86	87	90	87	88	86	85	86
Sysselsättning	83	81	83	84	87	85	84	85	84
Bostad med särskild service	60	73	65	62	68	65	67	66	66
Stödboende	76	80	79	70	79	76	77	86	84

Källa: Brukarundersökningen 2023 inom socialpsykiatri i Stockholm stad.

Bemötande

I varje enkät finns ett påstående som lyder *biståndsbedömaren behandlar mig väl*. Svaren på frågan är en sammanvägning av samtliga insatser och resultatet är uppdelat på insats, stadsdelsnämnd och kön. Detta redovisas i tabell 8:16. Majoriteten av de svarande instämmer med påståendet och menar att det stämmer bra eller ganska bra.

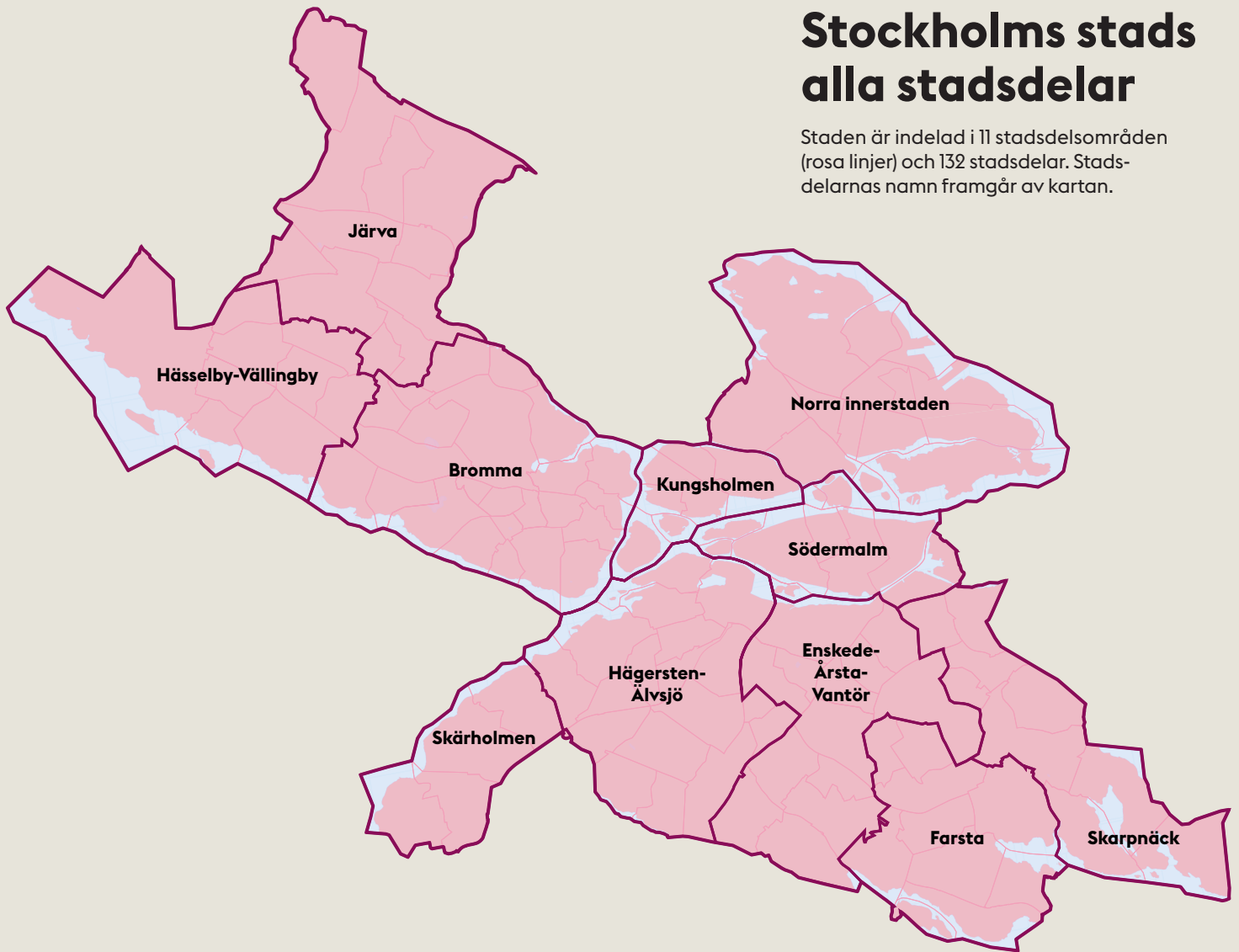
Tabell 8:16 Andel brukare som uppger att de är nöjda med handläggarens bemötande, uppdelat på kvinnor och män, 2021–2023.

Insats	2021			2022			2023		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Totalt (%)
Boendestöd	84	84	85	87	89	88	87	88	88
Sysselsättning	87	95	91	91	94	92	86	90	87
Bostad med särskild service	92	100	95	88	93	90	81	91	87
Stödboende	93	93	93	88	84	85	92	95	93

Källa: Brukarundersökningen 2023 inom socialpsykiatri i Stockholm stad.

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 11 stadsdelsområden (rosa linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

BBIC	Barns behov i centrum	i.u	Inga uppgifter	POM	Prostitution och människohandel
BMM	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)	IVO	Inspektionen för vård och omsorg	PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
BoU	Barn- och ungdomsenheterna	KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning	PUT	Permanent uppehållstillstånd
BRÅ	Brottsförebyggande rådet	KBT	Kognitiv beteendeterapi	RKA	Rådet för kommunala analyser
BSFT	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi	KCK	Kriscentrum-Kruton	RVC	Relationsvårdscentrum
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri	LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.	RVT	Relationsvårdsteam
BVC	Barnavårdscentral	LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem	RÅ	Regeringsrättens årsbok
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ	LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
EU	Europeiska unionen	LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård	SHIS	Stiftelsen SHIS Bostäder
FB	Föräldrabalken (1949:381)	LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	SIP	Samordnad individuell plan
FL	Förvaltningslag (2017:900)	LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SIS	Statens institutionsstyrelse
FN	Förenta nationerna	LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	Skoll	Skollag (2010:800)
FoT	Försöks- och träningslägenhet	MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)	SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
FUT	Felaktiga utbetalningar	MFOF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	SKR	Sveriges kommuner och regioner
GDPR	The General Data Protection Regulation	MNKR	Miljoner kronor	SLK	Stadsledningskontoret
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen	MV	Medelvärde	SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
HSL	Hälsö- och sjukvårdslag (2017:30)	MVP	Mentorer i våldsprevention	STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
HVB	Hem för vård eller boende	OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	TKR	Tusen kronor
HVH	Hem för viss annan heldygnsvård			TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
IFO	Individ- och familjeomsorgen			TÖG	Tak över huvudet-garanti
ILS	Integrerat ledningssystem			UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
IOP	Idéburet offentligt partnerskap			VINR	Väld i nära relation
IPS	Individual placement and support				

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2023

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

